

VAJE ZA MOTORIKO GOVORIL

Vaje jezika

Vaje jezika so namenjene izboljšanju gibljivosti jezika in so pomembne predartikulacijske vaje predvsem za tiste glasove, ki jih oblikujemo z jezikom:

- jezik porinemo iz ustne votline ven, kolikor le moremo, nato pa ga skrijemo nazaj;
- široko odpremo usta in z jezikom nihamo od enega do drugega kotička ustnic (oponašanje nihanja stenske ure);
- oponašanje muce, ki pije mleko, lizanje sladoleda: jezik porinemo ven iz ust in pri vračanju v ustno votlino uvihamo jezično konico navzgor;
- oblizovanje zgornjih in oblizovanje spodnjih ustnic (muca si umiva brke);
- z jezikom obližemo, preštejemo oziroma požgečkamo zgornje in spodnje zobe:
 - notranji del;
 - zunanji del;
 - spodnji oziroma zgornji del zob.
- jezik dvignemo iz običajne lege do dlesni zgornjih zob in nazaj;
- tleskanje z jezikom (oponašanje hoje konja);
- jezik hitro premikamo ven in noter iz ustne votline oziroma naprej in nazaj po zgornji ustnici, pri čemer se oglašamo z glasom L (tako se pogovarjajo Marsovci).

Vaje ustnic

Ustnice imajo pomembno vlogo pri pravilnem oblikovanju govornih glasov:

- ustnice oblikujemo v šobo, nato pa preidemo v nasmeh. Ko otrok vajo zadovoljivo izvede, dodamo glasova (vokala) U in I (oponašanje zavijanje sirene U-I, U-I, U-I);
- usta široko odpremo in vključimo vokal A, nato pa odprtino ust zmanjšamo na glas O;
- masaža ustnic:
 - s spodnjimi sekalci masiramo zgornjo ustnico,
 - z zgornjimi sekalci masiramo spodnjo ustnico.

- ustnice tresemo z izdišnim zrakom, pri čemer glasilki vibrirata (vozimo avto: BBBR). Če otrok tega ne zmore, si lahko pomaga s kazalcem v vodoravni legi, ki ga premika gor in dol po obeh ustnicah, s čimer jih spravi v tresenje;
- konico jezika potisnemo med ustnice in vse skupaj zatresemo z izdišnim zrakom, pri čemer glasilki vibrirata (vozimo motor).

Vaje in igrice za boljše izreko posameznih glasov

- **S:** oponašanje puščanja balona, sikanje kače – SSS (ustnice so razpotegnjene v nasmeh kot pri vokalu I, jezik pa je za spodnjimi sekalci)
- **Š:** oponašanje pihanja vetra – ŠŠŠ, šumenja listja – Š Š Š (pozorni smo na pravilno obliko ustnic – šoba (kot pri vokalu U))
- **Z:** oponašanje brenčanja čebele – ZZZ (vajo izvedemo podobno kot vajo za glas S, le da pri tej vaji vibrirajo glasilke)
- **Ž:** oponašanje brenčanja čmrlja (vajo izvedemo podobno kot vajo za glas Š, le da pri tej vaji vibrirajo glasilke) – ŽŽŽ
- **C:** oponašanje zvonjenja zvonca – CIN CIN (ustnice so razpotegnjene v nasmeh, jezik je za spodnjimi sekalci)
- **Č:** oponašanje ptičjega čivkanja – ČIV ČIV (ustnice so oblikovane v šobo)

